

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 09 listopada 2010 r.

**Pan
Andrzej Stanuch
Burmistrz Miasta i Gminy
Pelplin**

LGD-4101-028-05/2010
P/10/006

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miasta i Gminy Pelplin (dalej „Urząd”).

Przedmiotem kontroli było wykonywanie przez Burmistrza Miasta i Gminy Pelplin zadań z zakresu zarządzania kryzysowego. Kontrolą objęto okres od 22 sierpnia 2007 r. do zakończenia kontroli, tj. do 18 października 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 19 października 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, wykonywanie przez Burmistrza Miasta i Gminy Pelplin (dalej „Burmistrz”) zadań w zakresie zarządzania kryzysowego. Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności przygotowanie organizacyjne Urzędu do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego oraz podjęcie niezwłocznych i skutecznych działań w celu ochrony ludności i infrastruktury komunalnej przed skutkami powodzi, która miała miejsce w maju i czerwcu 2010 r.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- przedłożenia do zatwierdzenia Staroście Tczewskiemu Gminnego Planu Reagowania Kryzysowego (dalej „GPRK”) z 22 miesięcznym opóźnieniem,

- niewypełnienia ustawowego obowiązku planowania środków na zarządzanie kryzysowe (rozdział 75421).

1. NIK pozytywnie ocenia przygotowanie organizacyjne Urzędu do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, o których mowa w *ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym*¹. Zadania te Burmistrz wykonywał przy pomocy pracownika zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. Obrony Cywilnej i Wojskowych w Referacie ds. Organizacyjnych, Obywatelskich i Bezpieczeństwa Urzędu oraz Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (dalej „GZZK”), w skład którego wchodził pracownicy komórek organizacyjnych Urzędu oraz podległych Burmistrzowi jednostek organizacyjnych. Ustalono, że zadania i obowiązki w zakresie zarządzania kryzysowego, nałożone na ww. pracownika Urzędu oraz GZZK, zostały rzetelnie określone w Regulaminie organizacyjnym Urzędu oraz Regulaminie GZZK i przypisane pracownikowi w jego zakresie czynności.

Zadania GZZK realizowane były na posiedzeniach zwoływanych nie rzadziej niż raz na kwartał, w oparciu o roczny plan pracy zatwierdzony przez Burmistrza.

Burmistrz prawidłowo realizował obowiązek, określony w *art. 19 ust. 2 pkt 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym*, dotyczący zarządzania, organizowania i prowadzenia szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego. Ww. szkoleniami i ćwiczeniami objęci byli m.in. pracownicy Urzędu, sołtysi, komendanci OSP, dyrektorzy szkół, nauczyciele i wybrani rolnicy. W czasie posiedzeń GZZK w formie treningu rozwiązywane były problemy dotyczące zagrożeń kryzysowych.

2. W badanym okresie Burmistrz prawidłowo zorganizował na obszarze Gminy pełnienie dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego. Dyżury całodobowe pełnione były przez pracowników Urzędu w formie stałego dyżuru telefonicznego. Szczegółowe procedury reagowania i współdziałania osób pełniących całodobowe dyżury z innymi służbami i instytucjami w przypadkach zagrożeń wywołanych zdarzeniami kryzysowymi uregulowane były w Gminnym Planie Zarządzania Kryzysowego (dalej „GPZK”). W trakcie kontroli ustalono, że system łączności w powyższym zakresie działał prawidłowo.

3. Pozytywnie ocenia się działania Urzędu dotyczące opracowania GPZK, który zawierał wszystkie elementy wymienione w *art. 5 ust 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym* oraz uwzględniał zalecenia Starosty Tczewskiego. Ustalono, że był to uaktualniony GPRK

¹ Dz.U. Nr 89, poz. 590 ze zm.

z 2008 r. Na etapie przygotowania GPZK dokonywano uzgodnień jego treści z gminnymi służbami oraz komórkami organizacyjnymi Starostwa Powiatowego w Tczewie. Założenia GPZK były spójne z założeniami zawartymi w Planie Operacyjnym Ochrony przed Powodzią dla Miasta i Gminy Pelplin.

Nieprawidłowością było jednak przekazanie GPRK Staroście do zatwierdzenia z 22 miesięcznym opóźnieniem (zgodnie z *art. 34 ust. 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym* plany miały być sporządzone w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do dnia 22 sierpnia 2008 r.). Według wyjaśnienia Z-cy Burmistrza Urząd posiadał opracowany plan z załącznikami, nie został on jednak przekazany do zatwierdzenia Staroście, a po nowelizacji ustawy o zarządzaniu kryzysowym przystąpiono do opracowania planu zgodnie z wymogami znowelizowanej ustawy. W ocenie NIK ww. wyjaśnienie nie usprawiedliwia tak dużego opóźnienia w przekazaniu GPRK do zatwierdzenia Staroście.

GPZK został zatwierdzony przez Starostę 26 lipca 2010 r.

4. W budżecie Gminy na lata 2008-2010 utworzona była rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości: 50 tys. zł, na 2008 r. i po 30 tys. zł na lata 2009 i 2010. W latach 2008-2009 nie wydatkowano ww. środków, ponieważ nie było takiej potrzeby. Według stanu na 30.06.2010 r. na planowane (po zmianie budżetu) 94 tys. zł. na usuwanie klęsk żywiołowych, wydatkowano 50,2 tys. zł (w tym 24 tys. zł z dotacji Wojewody Pomorskiego) na usuwanie skutków powodzi (maj – czerwiec). Środki te wydatkowane zostały zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym zgodnie z zasadami racjonalnego gospodarowania określonymi w *art. 35 ust. 3 ustawy o finansach publicznych z 2005 r.*², a od dnia 1 stycznia 2010 r. – w *art. 35 ust. 3 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.*³.

Nieprawidłowością było natomiast niewypełnienie ustawowego obowiązku planowania środków na zarządzanie kryzysowe (rozdział 75421). NIK uwzględnia fakt, że część zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym realizowanych jest w Gminie w ramach innych rozdziałów klasyfikacji budżetowej, jednak *art. 26 ust. 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym* jednoznacznie nakłada obowiązek planowania w ramach budżetu Gminy środków na finansowanie zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego.

² Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), zwana dalej „ustawą o finansach publicznych z 2005 r.”

³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), zwana dalej „ustawą o finansach publicznych z 2009 r.”

5. Pozytywnie ocenia się działania Burmistrza oraz podległych mu służb w zakresie przeprowadzenia akcji przeciwpowodziowej w maju i czerwcu 2010 r. Ustalono, że działania Burmistrza w zakresie ostrzegania i alarmowania mieszkańców gminy o wystąpieniu powodzi oraz uruchamianiu mechanizmów reagowania i zapobiegania ww. zagrożeniu prowadzone były zgodnie z procedurami, określonymi w GPZK oraz Planie Operacyjnym Ochrony przed Powodzią. Natychmiast po otrzymaniu ze Starostwa komunikatu o zbliżaniu się na Wiśle fali powodziowej uruchomiono jednostki organizacyjne Urzędu oraz służby współdziałające w zarządzaniu kryzysowym, tj. Ochotniczą Straż Pożarną, Straż Miejską i Policję oraz na bieżąco zamieszczano komunikaty o aktualnej sytuacji powodziowej na stronie internetowej Urzędu.

Wykorzystując doświadczenia z zaistniałej sytuacji kryzysowej, po zakończeniu akcji przeciwpowodziowej Burmistrz wystąpił do Starosty Tczewskiego z wnioskami dotyczącymi m.in. uregulowania sposobu uprawy ziemi na międzywalu na Nizinie Walichnowskiej (wprowadzenia zakazu wykonywania orki) oraz uregulowania stosunków własnościowych kanału F.

Urząd dysponował wystarczającymi środkami materialnymi, ilością sprzętu i wyposażenia do sprawnego przeprowadzenia akcji powodziowej.

Pozytywnie ocenia się działania Burmistrza w zakresie likwidacji szkód i działań pomocowych wobec osób poszkodowanych, które przeprowadzono zgodnie z procedurą określoną w GPZK. Powołano komisję do szacowania szkód w gospodarstwach rolnych powstałych w wyniku powodzi. Zbiorcze zestawienie z oszacowania szkód niezwłocznie przesłano do Wojewody Pomorskiego.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o: ***planowanie w budżecie Gminy wydatków na zadania własne z zakresu zarządzania kryzysowego, zgodnie z wymogiem art. 26 ust. 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym.***

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.